

Meditatie

Verbinden door verhalen

Een tijd geleden heb ik eens een verhaal voor een 'kinderpreek' gebruikt dat ik heel inspirerend vond. In mijn herinnering was het een rabbijns verhaal, maar het zou ook van een andere herkomst kunnen zijn. Helaas ben ik niet goed in het letterlijk onthouden van verhalen en ik heb het naderhand niet meer teruggevonden. Daarom wil ik proberen het vanuit mijn herinnering een beetje te reconstrueren. Eigenlijk past die manier van vertellen wel bij de inhoud van het verhaal. Mocht iemand het verhaal kennen in een andere versie, dan ligt dat dus zeker aan mij.

Het gaat over een oude rabbi of priester in een klein dorp. Elk jaar, tijdens de hoogfeesten ging de priester naar een bepaalde plek in het bos, waar volgens de gebruiken van zijn geloof een offer gebracht werd. Hij wist op welke plek hij moest zijn, hoe hij van stenen een altaar moest maken, wat voor vruchten hij moest offeren en welke gebeden hij moest zeggen. Van zijn vader had hij geleerd dat al die dingen heel belangrijk waren. Zelf had hij alles doorgegeven aan zijn zoon, die het ook weer zou doorgeven aan zijn zoon (en misschien ooit in een latere generatie een keer aan een dochter, maar zo gaat het verhaal helaas niet). Als alles goed was gegaan, keerde de priester terug naar het dorp om te vertellen dat hij alles precies volgens de regels had gedaan. Dat was het moment dat het feest kon beginnen.

Toen het hoogfeest weer in aantocht was, werd de oude priester plotseling heel ziek. Hij stierf voordat hij afscheid had kunnen nemen van zijn zoon. Die moest nu naar het bos om het offer te brengen. Zijn hele leven had hij geweten dat hij ooit naar het bos zou moeten gaan om het ritueel precies volgens de regels te volbrengen. De arme man was zo van slag door de plotselinge dood van zijn vader, dat hij de tekst van de gebeden niet meer helemaal van begin tot eind kon opzeggen. Maar hij wist de goede plek, hij wist welke stenen hij moest gebruiken en welke vruchten hij moest offeren. Het zou toch wel voldoende zijn, als hij het met heel zijn hart deed. Met lood in zijn schoenen keerde hij terug naar het dorp. Daar aangekomen vertelde hij eerlijk dat hij misschien niet alles helemaal goed had gedaan, maar het meeste wel en de intentie was goed geweest. De dorpelingen stelden hem gerust en begonnen hoe dan ook met het feest.

Zo ging het jarenlang verder. De nieuwe priester leerde zijn zoon heel precies wat hij allemaal nog wist, zodat zijn zoon het later van hem over zou kunnen nemen. Dat gebeurde inderdaad. Maar deze zoon had helaas een zwak voor alcohol, waardoor hij niet altijd helder van geest was op de momenten dat hij zijn zoon vertelde wat er moest gebeuren. De tijd verstreek en op enig moment moest de jonge zoon het overnemen. Hij wist welke vruchten hij moest offeren en wat voor stenen hij moest gebruiken. Maar de plek waar hij moest zijn kon hij niet meer terugvinden. Toch moest het offer wel gebracht worden. Dat was al generaties de gewoonte. Zonder offer kon het feest niet beginnen. Daarom maakte hij een stapel stenen op een plek die er een beetje op leek. En bij thuiskomst in het dorp vertelde hij eerlijk wat er gebeurd was. Het gaf niet, zeiden de dorpelingen. Als zijn hart er maar bij was.

Zo ging het generaties verder. Op enig moment was er een jonge priester die niets geen gebedsteksten wist, niks over stenen of vruchten en al helemaal niets over een speciale plek. Hij ging naar een willekeurige plek in het bos, hief zijn armen ten hemel en riep de Heilige - gezegend zij Hij - aan: "Wat ik moet doen weet ik niet, en wat ik moet zeggen weet ik ook niet, maar U weet het vast! Neem mijn intentie aan, ik meen het met heel mijn hart!" Net als al zijn voorvaderen ging hij met lood in de schoenen naar het dorp. En net als al die andere keren zeiden de dorpelingen: het gaat om de intentie! Maar waar het óók om ging, en dat wisten ze allemaal, was de verbondenheid met al die vorige generaties die allemaal op hun eigen manier hun best hadden gedaan om het offer op de juiste manier te brengen. Ook al was men de preciese rituelen vergeten, het offer en het

feest bleef de dorpelingen verbinden met elkaar en met alle vorige generaties. Verhalen die mensen met elkaar kunnen verbinden, moeten doorverteld worden. Of ze nu goed herinnerd worden of niet. Want het gaat om de verbinding.

Ds. Sara Dondorp, predikant protestantse gemeente te Chaam.

Gepubliceerd in De Schakel Maandblad voor de Protestantse Gemeente te Chaam c.a.
73 ste jaargang nr. 7 september 2019